

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 10Ps/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5420201329
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Novotná
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2021:5420201329.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou Mgr. Andreou Novotnou v právnej veci navrhovateľky: K.. S. T., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom A. J., K. XXXX/XX, o návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony T. T., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom A. J., K. XXXX/XX, zastúpeného procesným opatrovníkom: I. T., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom A. J., K. XXXX/XX, za účasti Okresnej prokuratúry A. J., takto

rozhodol:

I. Súd o b m e d z u j e spôsobilosť T. T., nar. XX.XX.XXXX na právne úkony tak, že n i e j e spôsobilý:

- rozhodovať o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a o prijatí do ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- rozhodovať o mieste svojho pobytu,
- disponovať s finančnými prostriedkami v akejkoľvek výške,
- nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom,
- uzatvárať zmluvy, dohody a záväzky,
- samostatne vystupovať pred akýmikoľvek úradmi,
- preberať poštové zásielky a dôchodok.

II. Súd u s t a n o v u j e T. T., nar. XX.XX.XXXX za opatrovníka K.. S. T., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom A. J., K. XXXX/XX, ktorá je oprávnená a povinná za T. T. robiť právne úkony a vybavovať jeho záležitosti v rozsahu, v ktorom je T. T. obmedzený v spôsobilosti na právne úkony a je povinná vždy k 30.6. a k 31.12. podať súdu správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom.

III. Štátu sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 15.07.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky K.. S. T. na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony jej syna T. T. v rozsahu uvedenom v návrhu s tým, aby mu ona bola ustanovená za opatrovníka. Návrh odôvodnila nepriaznivým stavom T., ktorý má De Grouchy syndróm II, chromozomálnu anomáliu s delekciou 18 chromozómu, DMO hypotonickú formu s akrálnym kvadruspastickým syndrómom s prevahou dolných končatín, je imobilný, spontánna motorika je na úrovni II trimenonu, reč sa nevyvíja, má zavedenú tracheostomickú kanylu s potrebou kyslíka, výživa je zabezpečená cez Peg. V záujme jeho ochrany je preto potrebné obmedziť jeho spôsobilosť na právne úkony v čo najširšom rozsahu. Navrhovateľka zároveň za procesného opatrovníka pre T. v tomto konaní navrhla ustanoviť I. T., ktorý je T. otcom. K návrhu pripojila nasledovné doklady: rodný list T. T., lekárske správy o jeho o zdravotnom stave a súhlas I. T. s vykonávaním funkcie procesného opatrovníka v tomto konaní.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 10Ps/4/2020-22 zo dňa 12.08.2020 bol T. T. postupujúc podľa § 240 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) ustanovený procesný opatrovník pre toto konanie v osobe jeho otca I. T.. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.08.2020.

3. Následne súd vo veci stanovil termín pojednávania na deň 18.02.2021. Na uvedenom pojednávaní navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že navrhuje, aby bola ona ustanovená za opatrovníka pre jej syna T. pre prípad jeho obmedzenia v spôsobilosti na právne úkony. Vo výpovedi navrhovateľka ďalej uviedla, že jej syn T. sa narodil s genetickou poruchou De Grouchy syndróm II, z ktorej vyplývajú jeho postihnutia. Od narodenia nerozpráva, vydáva len zvuky, je na úrovni pol ročného dieťaťa. Nechodí, je ležiaci, dokáže síce sedieť vo vozíku, ale to len s oporou, keď je pozapínaný. Jeho pocity s manželom zisťujú len podľa jeho mimiky. Keď sa usmeje alebo keď naopak plače, vedia, čo mu je. Má poškodený zrak, aj sluch, má zatiahnutý zvukovod, v dôsledku čoho počuje len silné zvuky, na ktoré reaguje. Vie sa hrať s hračkami. Je teda plne odkázaný na ich starostlivosť. Uvedený návrh podala z dôvodu, že syn dosiahol plnoletosť. Ako maloletého ho zastupovali oni dvaja s manželom ako rodičia - zákonní zástupcovia.

4. Súd ďalej postupujúc podľa § 243 ods. 2 druhá a tretia veta CMP vykonal dňa 07.05.2021 vzhľadnutie T. T. v jeho domácom prostredí. Súd pri tomto vzhľadnutí zistil, že T. T. je imobilný, ležiaci, nerozpráva a je mu zavedená kanyla. Je schopný nadviazať len očný kontakt, nie však žiadny slovný kontakt. Je schopný len čiastočného pohybu rukami a nohami.

5. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 10Ps/4/2020-47 zo dňa 07.05.2021 bola ďalej vo veci postupujúc podľa § 244 CMP ustanovená MUDr. Jana Bullová, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria na podanie znaleckého posudku ohľadne posúdenia zdravotného - duševného stavu T. T., pričom zároveň jej boli stanovené otázky, na ktoré bola povinná odpovedať.

6. Dňa 25.08.2021 znalec MUDr. Jana Bullová doručila tunajšiemu súdu znalecký posudok č. 176/2021 zo dňa 15.08.2021. Zo záverov tohto znaleckého posudku o.i. vyplynulo, že T. T. trpí forenzne významnou duševnou chorobou, a to ťažkou duševnou zaostalosťou. Ja jej vzniku sa podieľala genetická porucha - chromozómová aberácia dlhého ramena 18. chromozómu. Jedná sa o stav, ktorý nie je ovplyvniteľný liečbou a nie je možné ani jeho samovoľné zlepšenie. U menovaného nie je rozvinutá reč, vydáva len neartikulované zvuky alebo hlásky. Nie je schopný aktívneho pohybu, je imobilný. Úplne u neho absentujú samoobslužné činnosti - je vyživovaný priamo do žalúdka PEG-om, je plienkovaný, má zavedenú tacheostómiu. Jeho kontakt s realitou je výrazne narušený, myslenie je nesamostatné, bez rozlíšenia podstatného. Má ťažkú poruchu chápavosti, poruchu kritickosti, úsudku, logického aj abstraktného myslenia. Menovaný nedokáže riešiť nejaké problémy, chápať vzťahy a myslieť abstraktne. Nedokáže rozpoznať nejaké nebezpečenstvo. Deficit intelektových schopností spadá do pásma ťažkej duševnej zaostalosti. Výrazné je postihnutie pamäťových schopností a procesov učenia. Exekutívne funkcie nie sú ani rozvinuté. Menovaný nevie čítať, písať ani počítať, nepozná hodnotu peňazí. Je plne odkázaný na pomoc a dohľad druhej osoby. Menovaný nie je schopný nakladať so žiadnymi finančnými prostriedkami, nie je schopný si zaobstarávať veci bežnej potreby a nie je schopný postarať sa o svoje osobné veci. Ďalej z uvedeného znaleckého posudku vyplynulo, že znalec odporučil obmedziť T. T. na nasledovné právne úkony: rozhodovať o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, o prijatí do ústavnej zdravotnej starostlivosti, rozhodovať o mieste svojho pobytu, nakladať s akýmikoľvek finančnými prostriedkami, nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, uzatvárať zmluvy, dohody a záväzky, zastupovať pred úradmi, preberať poštovú zásielku a dôchodok.

7. Po doručení tohto znaleckého posudku nevzniesli navrhovateľka, T. T., procesný opatrovník ani prokurátor v stanovenej lehote a ani do dňa vyhlásenia rozsudku žiadne výhrady. S uvedeným znaleckým posudkom sa súd následne oboznámil na ďalšom pojednávaní.

8. Na pojednávaní dňa 20.12.2021 procesný opatrovník I. T. vo výpovedi uviedol len toľko, že sa pridriava všetkého, čo uviedla vo výpovedi jeho manželka, teda navrhovateľka s tým, že so závermi znaleckého posudku súhlasí.

9. Na uvedenom pojednávaní súd zároveň postupujúc podľa § 244 CMP vypočul ustanoveného znalca MUDr. Janu Bullovú. Znalec uviedol, že sa v plnom rozsahu pridriava znaleckého posudku. U T. T.

sa jedná o závažné zdravotné postihnutie, ktoré je spôsobené genetickou poruchou. Jeho stav nie je ovplyvniteľný liečbou do takej miery, aby nastalo jeho zlepšenie. Menovaný nie je schopný vykonávať žiadne samoobslužné činnosti, pričom je plne odkázaný na pomoc a starostlivosť inej osoby. Preto navrhol jeho obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v čo najširšom rozsahu.

10. Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

11. Podľa § 231 písm. a) CMP, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

12. Podľa § 248 ods. 1, 2 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

13. Po zhodnotení vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že psychický stav posudzovaného T. T. vyžaduje, aby bola obmedzená jeho spôsobilosť na právne úkony. Bolo preukázané, že T. T. trpí ťažkou duševnou zaostalosťou, na vzniku ktorej sa podieľala genetická porucha - chromozómová aberácia dlhého ramena 18. chromozómu. Ide o trvalý stav, ktorý nie je ovplyvniteľný liečbou a nie je možné ani jeho samovoľné zlepšenie. Nevie čítať, písať ani počítať. Nepozná hodnotu peňazí. Nie je u neho rozvinutá ani reč, vydáva len neartikulované zvuky alebo hlásky. Nie je schopný aktívneho pohybu, je imobilný. Úplne u neho absentujú samoobslužné činnosti - je vyživovaný priamo do žalúdka PEG-om, je plienkovaný a má zavedenú tacheostómiu. Jeho kontakt s realitou je výrazne narušený, myslenie je nesamostatné, bez rozlíšenia podstatného. Má ťažkú poruchu chápavosti, poruchu kritickosti, úsudku, logického aj abstraktného myslenia. Menovaný nedokáže riešiť nejaké problémy, chápať vzťahy a myslieť abstraktne. Je plne odkázaný na pomoc a dohľad druhej osoby. Na základe týchto skutočností preto súd návrhu vyhovel a obmedzil T. T. na právne úkony v rozsahu, ako je to uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

14. Zároveň súd s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 248 ods. 1, 2 CMP ustanovil T. T. za opatrovníka navrhovateľku, ktorá je jeho matkou, pričom zároveň vymedzil rozsah práv a povinností ustanoveného opatrovníka (výrok II. tohto rozsudku).

15. O trovách štátu, ktoré vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním, súd rozhodol podľa § 251 ods. 1 CMP tak, že štátu sa náhrada týchto trov nepriznáva.

16. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).